

ikke Andet, saa dog en Slags Skil- og Brugs-
 tvang paa dem, der maasse hyderst daarligt
 have Raad til at give Noget. Hvorfor skulle
 vi dog hjælpe til at paalægge en saadan Tvang,
 da det ikke er nødvendigt for den Embeds-
 mands Underhold, med hvis Lønning vi her
 beskæftige os? Jeg tror, at man efter Alt,
 hvad der er freikommen, ikke bør vise Paa-
 staalighed fra nogen af Siderne, men gaa ind
 paa det Mellemforslag, som nu foreligger, hvor-
 ved alle Parter, naar man tager Theorierne
 bort, i Virkeligheden ville kunne komme til at
 indrette deres Forhold til Præsten paa den
 Maade, der stemmer overens med deres hele
 Opfattelse og med deres Hjertelag. Derfor
 ønsker jeg nu, at Thinget vil vedtage dette
 Forslag, naaget jeg ved den forrige Behand-
 ling stemte for det, der for Diebliffet staar i
 Loven.

**Ministeren for Kirke- og Under-
 visningsvæsenet:** Jeg vil blot tillade mig
 et Par korte Bemærkninger, nærmest i Anled-
 ning af, hvad der blev ytret af den sidste
 Taler, og fordi jeg tror, at det maasse derved
 kunde lykkes at fjerne adskillige Misforstaaelser,
 som muligens endnu vilde komme tilorde igjen-
 nem senere Talere, naar det ikke strax fra min
 Side blev udtalt, hvad jeg her har at bemærke.
 Da jeg læste det Endringsforslag, som nu
 er det eneste til § 16, der er tilbage, blev
 jeg overmaade forbauset ved at se det andet
 Stykke af Forslaget; det var mig aldeles umul-
 ligt at finde nogen som helst Mening deri.
 Dette „Søvrigt“ var det Ord, hvorover jeg
 snublede, og som jeg endnu ikke er kommen
 tilbage fra. Efterat man umiddelbart ifor-
 veien har sagt, at Præsten Intet maa modtage,
 at der Intet maa gives ham i Form af
 Penge eller Andet for en hvilken som helst af
 hans Embedsforretninger — og det er netop
 sagt i Endringsforslaget — er det mig ube-
 greibeligt, hvad det vil sige: „Søvrigt er Præ-
 sten berettiget til at modtage osv.“ Der sy-
 nes virkelig at være en høist mærkværdig Mod-
 sigelse tilfede, og jeg har ikke i, hvad der hidtil er
 sagt, kunnet finde Noget til Oplysning om,
 hvad der er den virkelige Mening af disse
 Ord. Det ærede Medlem for Ribe Amts 4de

Balgkreds (Termansen) søgte, skøndt han er
 en Modstander af Forslaget, at give det en
 velvillig Forklaring, som skulde gaa ud paa,
 at det dog paa en Maade kunde kaldes et
 Forligsforslag. Jeg indrømmer, at det ærede
 Medlem var i en vanskelig Situation derved,
 thi for mig stiller det sig som den mærkvær-
 digste Art af Forlig eller Smødekommen, jeg
 nogenstunde har set, men det var i denne For-
 legenhed, at det ærede Medlem mente, man
 dog kunde finde Noget, som med en høj Grad
 af Velvillie kunde udtydes som en Smøde-
 kommen, nemlig, at man ved det andet Stykke
 af Forslaget opnaade, at Præsterne ikke ganske
 kom til at staa som andre Statsembedsmænd.
 Det gjør mig virkelig ondt at maatte tage
 dette fra det ærede Medlem, saaledes at der
 slet ikke bliver nogen Smødekommen i Forsla-
 get, thi jeg paastaar, at affurat det Samme,
 der her siges om Præsterne, gjælder om alle
 andre Embedsmænd. Det er til dels berørt af
 Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 5te
 Balgkreds (Høgsbro), og det er en fuldkommen
 given Sag, at man kan give alle mulige Em-
 bedsmænd, ogsaa Dommere, om det saa skal
 være, en Gave. Man kan fortræffelig give
 dem en saadan i Anledning af deres Fødsels-
 dag, ikke at tale om deres Solbryllup, og
 ved Jubilæer er det, som bekjendt, meget al-
 mindeligt at give Foræring. Der er aldeles
 Intet til Hinder for at give Embedsmænd
 Gaver, naar det blot ikke sker i Anledning af
 deres Embedsforretninger, og det Samme gjæl-
 der om Præsterne, men det forekommer mig
 da rigtignok, at den mathematistiske Slutning
 deraf bliver, som den ærede Rigsdagsmand selv
 erkjendte, at der ingen Forskjel er, og det var
 dog derpaa, at det ærede Medlem støttede den
 velvillige Formenting, at der her var en Smø-
 dekommen. Det er aldeles sikkert, at der her
 slet ikke er sagt Noget, som ikke ogsaa gjælder
 om andre Embedsmænd, og det forekommer
 mig altsaa klart og givet, at dette Stykke
 baade kunde og burde have været ube-
 ladt, om ikke af anden Grund, saa
 dog af den, at det kunde lede til Misfor-
 staaelse. Sagen er imidlertid den, at man
 har været tilbøjeligt til at ville lægge noget
 ganske Andet ind i denne Bestemmelse, hvilket